

Ssy-li spěval,
Pilnje dželat,
Stronja eže
Sswójsny statot,
A twój swjatot
Sradañ je.

Sa stav sprózny
Napoj mózny
Lubosz ma;
Bóh pak swérny
Psches spať mérny
Czerstwoſz da.

Rjech ty spěwasch,
Sswérni dželasch
Wschédne dny;
Džen pal swjath,
Duschi daty,
Wotpočn ty

S njebjesz mana
Rjech czi khmana
Ziwnosz je;
Ziwa woda,
Kij Bóh poda,
Wotkhem cze!

F.

Szerbske njedželiske kōpieno.

Wudawažo kózdu žobotu w Ssmolerjez knihicíslchčeřni w Budyschinje a je tam sa schwórtlétetu pšchedplatu 40 np. dostacé.

10. njedžela po ſw. Trojizy.

Luč. 13, 35.

Hlejče, wasch dom budže wam pusty wostajeny. Sa-węscze, ja praju wam, wy mje njebudzecze widzecz, hacž czaſz pſchindze, ſo wy prajicž budzecze: Schwaleny budž tón, kij pſchindze w injenje teho knjeſa.

Hijo 860 lět předn teho czaſha, w kotrymž ſu ſo prjódſtejaze ſłowa ſķyschecz dale ſ erta uascheho knjeſa a ſbóžnika Jeſom Chrysta, bě profeta Hoseaž hrožaze węſchrze-nje na ſwój lud wuprajicž měl: „Israelske džeczi budža dolhi czaſz bjes krala, bjes ferschtow, bjes woporow, bjes woltarja, bjes uaramjenika a bjes ſwiatnizy wostacž“ (Hos. 3, 4). A ſhtož bě wón węſchecz, ſo 272 lět poſdji-ſho dopjelu, hdyz wſchaf w lěcze 588 pſchiczeze babelski král Nebukadnezar, tempel ſ zylým Jeruſalemom wutupi a jeho wobydlerjow do jaſtwa w dalokoj zufbje wotwiedze. Tola po 70 lětnym pſchebýwanju we njej ſmědžachu ſo tehdom czi njesbožowni po Božim dopuſtcezenju ſaſo wróćicž do domiſny: ſebi ſaſo natwaricž templ a we nim ſwjeczicž ſwoje woporne Bože ſlužby.

Wjèle czežſho bu potrjechený židovski lud pſches hroženie uascheho ſbóžnika: „Hlejče, wasch dom budže wam pusty wostajeny.“ Hdyz po 4 lětnym wojowanju ſ nim romske hodlerje we wójsku khězorskeho knya Tita ſo tola ſkóčzne w lěcze 70 dachu widzecz pſched Jeruſalemom, a jeho borany ſapocžachu ſtokacž pſcheczivo murjam teho woblehnjeneho města, dha ſo tute bórzy ſaſypnichu a ſtup pohanskich wojakow da ſo tež nětk hnydom pſched templom

ſķyschecz, haj uěkotſi wot nich roshorjeni wot ſaſakkoseče-teho jich hanjazeho židovſkeho luda czižnichu někajke ſa-poſadlo do ſmutskowneje ſwiatnizy a bórzy ſtejefche ta w plomjenjach, kotrež ſaſo wuhafchecz ſo tež mile ſmyſle-nemu Titej a tej pod nim ſtejazej cžrjódze wjazy njeporadži. Na dnju 10. augusta lěta 70 po narodze uascheho ſbóžnika bě doſpołnje dopjeluene hrožaze węſcheczne jeho ſłowa, nam na dženžniſchu 10. njedželu po ſw. Trojizy wot na-ſcheho bibliskeho puežnika k roſpominenju poſkicženeho. A pusty leži dženža hiſceče, potojkim 1832 lět doſho, templ Jeruſalemſki. Wſchitka próza, jón ſaſo twarieč, je kózdy króćz ſo podarmo nałożowala, tež wot tamneho ſnateho romskeho khězora Julianu wotpanjeńza. Tutón bě ſebi pródkaſal, węſcheczne Jeſuſowe knicžomne ſežinie. Sſwoju wulku móz, ſwoje njeſmérne ſamoženje pſchetrjeba pſchi wuwjedzenju ſtrojeho wotmyſlenja. Semjerzenje a plo-mjenja, kotrež ſe ſemje ſzapachu, roſehnachu pſchezo ſaſo dželaczerjow wot twarskeho měſtna, tak ſo tež tehdom nje-wosta kamjeni na kamjenju. Haj, zyle hewaſ tak kražne město Jeruſalem tež dženža hiſceče w roſpadankach leži. Maſypane je ſe wſchelakim drobiaſom, kij je wjèle metrow wjžoki a roſpróchene do wſchech krajow je tež dženža hiſceče jeho wobydlerſtwo a zylý židovski lud je bjes králow a ferschtow a nima žaneje ſamostatnoſeče. A hdyz tež wón w ſaňdžených ſetdžeſatkach bjes zuſymi kufk wjazy domiſneho prawa dosta, pſchezo dýrbi wón tola ſačjuwacž, ſo je jenož wot nich czeřpjený.

Alle je dha pak tón njesbožowny narod, dwójzy nje-sbožowny, dokelž w ſwojej wopuscheczenoſezi njeſnaje teho

bójskeho wyjścicheho měchnika a wujednarja, kij chze wschit-
kich wobczęznych wósczewicż, śrudnych troschtowacż a psches
jich wujednanje s Bohom jim dacż mér a pokoj do jich
wutrobów, je dha tón židowskí njesbožowny narod na
pschezo wsamkijeny s hnady nascheho Boha a jeho krale-
stwa? Nasch Bóh, kij chze, so by wschitkim czlowjekam
pomhane bylo, też Israelej ſwoju pomoż poſticipuje a jeho
l ſebi pschepronochuje. A ty, luby kſcheczijano, ſměsch a
masch jeho ſobipomožnik bycz pschi tajkim ſkutku jeho
ſmilnoscze. Kunje kaž masch dželo ſwiateho miſzionistwa
mjes pohanami se wschej ſwojej mozu podpjeracż, tak masch
ſo tež prözowacż, so by ſbóžnoczinjazy evangelion ſo psche-
cizieczal ſ židowskemu ludej a mjes nim ſo dał ſlyſhacz
poſtron ſeſuſa: Khwaleñ budź tón, kij pschińdze w mjenje
teho ſenjeſa.

Woſebje na dženſniſcej 10. njedželi po ſw. Trojizy
daj ſo na tajku pschiſluſhnoſež ſ nowa dopomnicż. W two-
jich modlitwach njezapomí tola dobroproſchenje czinicž tež
ſa židowskí lud, so by pschiſchoł ſ žorlej wernueho ſboža,
so by ſkónečnje poſnał, ſchto ſo ſ jeho mèrej hodži.

Tam w Galilejskej na městu Stanislaw, Przemysł
a Brody ſteja ſwéreni mužojo w czejkim džele, so bych u
w twjerdej roli židowskich wutrobów ſakorjenili ſymjo
evangelija. Móžesch ſměrom a bjes dželbracža pschiſladowacż,
kaž woni ſo prözaja? Rjechał ty ſ najmjeňsha dženſa
ras ſwoju ruku wotewrież a bohaty dar woprowacż ſa
nasche evangelske towarſtvo ſa miſionistwo mjes Israelem,
kij je tamnych mužow wupóžlało do tajkeje Bohu ſpodob-
neje ſlužby?

Tam w dole ſ ranju wot Bethlehemia je židowska
ſemja, na polu, na kotrymž ſu něhdyn jandželjo tym paſty-
rjam pschipowjedali narod nascheho ſbóžnika, leži wjeſ
Bet-Sahur. Dolho je wscha próza, arabskich wobhulerjow
tuteje wþy ſ jich duchowneje czimy pschiwjeſež ſ hodownej
ſwétlinje, podarmo ſo nałożowała. Ale nětk tam ſwita
Boži džen. Bethlehemski farar Böttchar je jow evangelske
Bože ſlužby ſarjadował, kij ſo jim přeni ras na 1. epifan-
ſkej njedželi ſańdzeneho leta psches arabskeju duchownej
Iſkander Haddad a Said Abbud wotdzeržach. Evangel-
ska ſchula je ſo tu wotewrila, w kotrejz arabiskich hózow
wucžer Šleman Abudaja, male holzy pak wucžerka Latiſe
Nassar ſwérnje w evangeliu roſwucžujetaj. Nasche ſakske
kaž mjenowarie Jeruſalemſke towarſtvo, wobſtejaze wot leta
1896 ſem, je ſebi ſa nadawł poſtajilo, woſebje tute
evangelske dželo na kaž mjenowanym „paſtyrſkim polu“
židowskeje ſemje ſe ſwojimi ſredkami podpjeracż. Rjechaſch
ty to tež czinicž, luby pscheſzelo, ſ twojim dženſniſkim
darom?

A nětk hiſčeze junfrócz ſo daj dowjescž do Jeru-
ſalema, kij dyrbjeſche po Jeſuſowym hroženju lěſtotetki
puſty a w roſpadankach wostaež, dokelž bě w ſwojim čaſku
njepokutny wostał a njebě poſnač chzyl, ſchtož ſo ſ jeho
mèrej hodžesche. W nim ſo da nětk ſlyſhacz hlož:
Khwaleñ budź, kij pschińdze w mjenje teho ſenjeſa, hdyž
wschaf tam natwarjena ſteji ſtařna „wumoznikowa zyrkej“,
ſ predowaniu ſbóžnoczinjazeho evangelija. Evangelijon je
pak njepſheczel wscheje czemnoscze a ſmijereče. Tej chze
won ſacžericž ſe ſwojim jaſnym ſwétłom a chze bjes roſ-
padankami ſaſeſečz dacž nowemu živjenju. Jeruſalem, to
wykoſtwarzene město a wschón druhí „ſlubjeny kraj“
ſ tymi druhimi ſwiatymi městami, kaž drohi je won nam,
ale kaž njeſnaty tola hiſčeze nam wschitkim. Byli won

nam ſuacžiſhi był, hiſčeze bohatscho bych u rěki žohnowanja
wróčzo wuběžale do zyłego kſcheczijanstwa a — kaž je to
nasch luby khezor pschi poſwjeczenju wumoznikowej zyrkej
31. očt. 1898 w Jeruſalemje praſil — „na trónje kaž
w hčeze, domach kaž w zubje, by dowěrjenje ſ Bohu,
ſczerpliwosz w czerpjenju a hódne dželo wostało nascheho
luda naſſdobniſha pycha, a duch mera by evangelsku zyrkej
pschezo bóle a bóle napjelnik a ſwjeczil.“ W kapalni
runje poſwjeczeneje Jeruſalemſkeje zyrkej teho dla nasch
luby khezor tehdyn ſastupjerjow wschęch evangelskich zyrkejow
jeho pschewodženstwa psched ſobu ſhromadžiwschi jich na-
pominasche ſa ſaloženju starožitnostnego towarſtwa, kij by
w roſpadankach ležaze městna ſlubjeneho kraja wědomostnje
pscheptyowało a woprowala, a tak nam wschitkim tón
kraj naſchich ſedzenjow pschezo lubſchi czinił, poſnajo pschezo
jón ſlepje jako tón džel teho ſweta, na kotrehož ſemi je
ſo najwjetſhi a naſbóžniſhi ſkutk wscheho čaſba ſtał, hdyž
na ujej je ſo ſam ſa naſ ſoprowala naſch bójski wyjſſiſhi
měchnik a wujednař.

Psched dwemaj lětomaj, 19. junija 1900, je ſo
w Eisenachu tuto towarſtwo ſaložilo a chze nětko ſwoje
dželo w Božim mjenie ſapocžecž. W najblížchim čaſku
ſo wotewri w Jeruſalemje jeho wustaw. Sa pschedsteji-
čerja teho ſameho bu psched mało dnjemi poſtajeny a
wot khezora wobkružený profesor Dalman, wucžer na
nasche ſakskej Lipſcžanskej univerſicze. Ujech by tola twa-
rjenje Ziona tež psches tutón wustaw tež w nasche ſakskej
a Pruskej prawje wjele podpjerarjow namakało! Wobdžel
ſo tež ty, luby czitarjo, na nim, hdyž ſ ſbožu ſwojeje
duſche na dženſniſcej njedželi ſwój bohaty dar wſchinjeſeſch
ſ kollekeže, kotraž ma po poſtajenju naſcheje zyrkwinieje
wyschnoſeze tež tuto najnoivſche dželo w Jeruſalemje ſpě-
chowacż. Haj, czin dobroru Zionje a pomhaj twaricž
Jeruſalemſke murje!

Jeruſalem, ty město wyſoke,

Ach był ja we tebi!

Tam horje ſo tak ſ wutrobu mi chze,

So ujeſzym pschi ſebi,

Mój duch chze wſche horow

A wſche runinow

Do tamnych ſlotych dworow

A wotſal kchwata jow.

Hamjen.

Pucžowanie po Božim pišmje

abo

ſajle myſle nadendžech, Bože ſłowo czitaj.

Podawa ſwérny czitar „Pomhaj Bóh-a“.

I. ſaihi Moſažowe, 40. ſtaw.

(Poſtracžowanie.)

19. A po tſjoch dnjach woſmje Farao a wobwjeſnje twoje
czelo bjes hlowy na ſchibjeńzu, a ptaki budža twoje mjaſo wot
tebje jescz.

Wuſhad ſzonow wobeju jateju hodži ſo tu lohzy dopokaſacż.
Bonaj ſnajſchtaj, ſo ſu ſa tſi dny Faraoone ſarodnimy, a po
prjedawſkich naſhonjenjach móžeschtaj ſhudacż, ſo budże ſo ſ nim
jeju woſud roſjaſnicž, dokelž budże kral wſchelakich wobhnadžicž.
Hdyž woni ſ tajkimi myſlemi, pscheſzemi, nadžijemi a bojoſczemi
wuſhnyſchtaj, dha běſchtaj jeju ſzonaj jenož poſtracžowanie w tym,
ſchtož běſchtaj wodnjo myſliſoj. Hdyž pak bě ſwokowym czlowjek
wuſhny, ponuri ſo do myſlow tamne doprědkne czueče, a tež ſwě-
domije je ſwój podžel mělo, hdyž ſtał ſo tutaj ſzonaj wutworilaj.
Pschehladač pak nimach Bože wodženje, kotrež wostanje

3
i hłownej pschicżinu. Myśle a rośręczowanja, cęucża a ńwědomie
ku jenoż średki, kotreż Bóh wužiwa.

Sawęże, to ujeje swięzelazny podawf, hdźż masch nahlad-
nemu człowiekemu schibjenzu węschęciz a hdźż masch jemu hiszczęce
rosjańciz, kaf borsy a tajkeho budža jeho na schibjenzu powęszmęciz.
Tola Josef, kotreż njewě wo żanej hnadże, kotaż byla se schodni
sa jeho ńwědominje, móže a ma żo sħroblicz, so je hiszczęce w putach
i profetom.

20. A sta żo na tseczi dżen, so wobeńdże Tārao ńwoj na-
rodny dżen; a hotowasche wulku hośziniu wschitkim ńwojim ńlužob-
nikam, a powyschi, kaf bē Josef hżo po dwojim smyžlenju
węschęciz, ńwōlu wschiszczeho ńwojich naliwarjow a ńwōlu wschis-
czeho ńwojich pjekarjow mjes ńwojimi wotročękami.

21. A staji wschiszczeho ńwojich naliwarjow, kotreż bē żo bjes
dwela jenu hnadżne pschehrečiż, sażo k jeho naliwanju, so wón
Tāraonej khelich do ruki dawasche.

22. Alle wschiszczeho tych pjekarjow, na kotrehoż bjes dwela tufa-
sche, so je chżil jemu i jedom żawdač, da wón wobwježmęciz, kaf
bē Josef jimaž wułozował.

23. Alle wschiszcze kralowych naliwarjow njesponni na Josefa,
kotreż bęsche jeho tola tak należnje proħyl, so by sa njeho psched
kralom ręčał, ale sabi jeho.

Tak bē żo Josefa pożledni seński średki minh, kotrehoż bē żo
hiszczęce dżerżal. Tola skončenje rosjańni żo, čehoż dla mējesch
naliwar na njeho sabycz. By jeho kral na naliwarjowu proštu
i jaſtuwa puščezil, dha tola pschi wschej ńwobodże njebi wjedżał,
ichto by dyrbjal sapoczeč, dokelż by byl khudy zujomnik w kraju,
a Boži wotpohlad i nim njebi żo stał. Tak je żo prawje stało,
hdźż je też Josefa wulzy boliło.

Josef mējesch nětko hiszczęce dwē lęcze w jaſtuwe ńwobodżecz,
doniż njebi powyscheny. Tehdy je jeho dżed Izaak w Hebronje
wumrjet.

41. stan.

Wažny podawf, kotreż je do Josefoweho wužuda a do wo-
žuda Josefoweje ńwojby móznie sapschimył, a kotreż bē wulzy
wažny sa wschę stawişny Bożego kralestwa, bu iwjedżenj psches
dwaj żonaj Tāraonowaj. Tu masch najprjedy wopomnicz, kafku
wažnotu mējachu stajnie kralowe żony po nahladach stareho ńwēta.
Mestor praji pola Homera, spisacżela i čaža stareho ńwēta, wo
Ngamemnonowym żonu: „By-si nam druhı Achēiski człowiek nětcole
tutón żón sđżeliż, bychmij sa ludanje jón měli a bychmij żo dale
wot njeho sđalowali; nětco pak je jón wuħladał tón, kotrehoż
khwalimy sa najsdobnińczeho.“ Tāraonowy żón pak bē też do waž-
nych Egyptowskich snamienjow sadrasčenj. Egyptowska je darjena
wot rēki Nil. Hdźż rēka kózde lęto krajinu powodżuje, dha wu-
khadża i teho krajna plódność kózde lęto i nowa. Prastare snamijo
sa kraju a sa wschu semju, i kotrejż żo sażo w Egyptowskej na-
božinje jako i pschibohomku Isiś setkany, je kruwa. Nilu pak, abo
pschiboha Osiris, żu cęsczili pod snamienjom woła. Je-si lęto
plódne abo njeplódne, dha sħewi żo to pod snamienjom kruwy,
kotaż żo wumóri i rēki wscho pozohnoważeje. Szgħdom kložy
i jeneho stwielza pokazuja na njewschēdn plódność w Egyptow-
skiej, kotaż je żo dyż a dyż naħadżala. Bydlesche pak tutón
Tārao w Bojanje abo Taniku w żewjernej Egyptowskiej, dha je
horzy marańscy wętsik, i Arabiskeje puſčinu węjazb, kotreż kložy
sejħmudżi a wužiżchi, runje tak snamijo sa njeplódność, kotaż nje-
móže rēka pschewiniec, jako w prēnim żonu żuchę kruwy. Ssonaj,
po liczbach a po snutkownej podobności jenajtaj, żbudża w Tāra-
onje myśle, so staj wulzy wažnaj, a staj tak i pschicżinu sa wjetše
podawki.

II. 1.—36. Dwē lęcze pośdžiżcho je żo Tāraonej dwoji
wažny żón dżal. Dokelż jón Egyptowszy mudri njemόža wu-
łozieč, dha dopomni żo wschiszcze naliwar na Hebrewskeho młodzenza;
Tārao pośczele po Josefa, a tón njewułoži niż jenoż żón, ale radži
Tāraonej też i dobrij radu, so by żo sa čaž bohatstwa wo khude
lēta postarał.

1. A sta żo po dwemaj lętomaj, sa kotreż čaž bē Bóh
Josef hñadu wschiszczeho fastoñnika w jaſtuwe pschitħiż, so bē
wón jeho sa nahladowarja w jaſtuwe postajil, po kotrehoż woli
mējesch żo wscho stawacż, so żo Tāraonej, tehdomniſhemu kralej
— Osirtasnej II., tsecżemu kralej i Hylkhoż ńwojby — żón
džijsče po Božim skutkowanju, jako by stał na brjosy pschi wodże,
mjenujżż na Nilowym brjosy, kotreż bē ża Egyptowsku plódność
wulzy wažnaj.

2. A widżesche i wodły wuńčż ńwdom rjane tueżne kruwy,
kotreż żo pażechu na trawje a selenym, pschi Nißkim brjosy.

3. A potom widżesche wón druhe ńwdom kruwy i wodły wuńčż;
te bęchu hrośne a żuchę, a stupichu żo pódla kruwów, po pastwje
khodżazzych na brjosy pschi wodże.

4. A te hrośne a żuchę kruwy njeħħodżachu po pastwje, ale
późrjechu ja to te ńwdom rjane tueżne kruwy, a wostachu tola
hrośne a żuchę jako do teho. Ma to wozużiwschi spōjna Tārao,
żo bē to żón, a sħasche żo jemu wažnij.

(Poħračżowanje.)

Khudy muž.

Khudy a niſki ja żym
A wostacż dyrbju — to wem;
Sa to żym spokoju,
Strony a wježoly;
To mój schaz najlubſchi je,
Tyħażam hörje żo dże.

Niektó ma na dość pjenjes,
Je wulki, nadobny knies;
Małko pak wježela
W ńwēze wón wužiwa,
S kħorożju dyrbu żo bież,
Bédnij żo żukacż a wież.

Dyrbju też druhdy żo dręcz,
Hdźż mój fuž khleba chzu mécż:
To pak żo wutroba
Spusħeżza psħex' na Boha;
Boħatu ruku Bóh ma,
Hdźż seħże, na dość mi da.

A dżelu Bóh postajil mje
Każ ptacżki i lētanju je.
Schtħo mi wadži to?
Woħmu jo ja lubo;
Sprawnie a ċeštnejne duž chzu
Żivież żo na ńwēze tu!

Mèr na semi!

(Skončenje.)

W stworbje seżele żlönzo horze pruhi na semju. Hdźż bęchu
rjane kložy rawe i žuijam. Nicħtō njebi wjeħelschi, dyżli Tānk.
Wschako bē jemu nan żlubil, so żmē prēni krócz i brunacżkomaj
bohate żito domoj woħej. Dżen bē pschitħiż, na kotrejż mējesch
żo jeho żadanje dopjelnież. Lēdma bęchu na Božich njeħbeżach
ranisħe serja sejħadżale, lēdma bęchu żo iċħere mróceżle vorumo
purpurej facżettwienile, to bęchu też wobħdlerjo tamneħu kubla se-
stħawali a żo do dżela hotowachu. Hdźż ħażiżiż Tānk won khwa-
tażż, jako jeho nan na mróċżallu pokasa, kotaż sħadu na njebjeżha
stupasche a njewjedro węschęcze. „Njeħħidżiż drje dżenżiż żito
woħej mżb, pschitħiż drje wulke njewjedro“, praji bur iż-żu.
Tānk pak prosħeħ, so żmēl i najmnejħha ras khwatażżi won
dojčiż, schtoż nan lubemu żgħiġi też radu dowoli. „Dobre ranje,
dobre ranje!“ tak postrowi bura, „ja pschitħiż w nusy i proħtwiżku
żi wam.“ Lēdma bęsche bur ńwnejha hofċza pōsniż, żo iż-
ħniewom facżeरwieni a knej jemu mjes wocżi stupi. Stħażna a polna bojoseż
pschistupi Herta i mandżelskemu, jako ħażiżla jeho smierowacż a
spokojoċiż. Tānk jenoż poliżi wjeħelsa lubeho kniesa fararja witajò
żo džiwasche, so starsħej dawno i nim njerċeżitaj. Tārair psħex
hiszczęce pola durjow stejha hlaħasche na bura, kotreż hnēwnej
iż-żebha tola někotre żloweżka wupraħni, „Mój dom, knies
duħċħowni, żenje sa wažn ijeje. Lubo by mi bylo, hdźż iż-żu iż-
ħażiżiż do naħsejje wħi pschitħiż. Nětco pak, — to je to jenīċże,
wo eż-żu wažn proħċu, — wopusħeżżeż hnyħdom mje a mój dom!“
„Derje, so nět k wiċċi wħi wem“, wotmolvi farar. „Tola, čeħ-
ħażiżiż dla pschitħiż, to hiszċeżżeż chzu wam prajież. Womħax stejji mój
wobs, jene kolo je żo mi slama. Ja żym na pueżi iż-żgħaż-
żu, so byżi jemu Boże wotkašanje dal. Duż pschitħiż Waz̧i wo
druhi wobs proħċeż; w druhim domje żnanu tola pomoż namakam.

Bóh jenož daj, so njebych posdže pschijschol. Na dalishe budzce Bohu poruczeni!" — Tuto prajivschi sciczi blédemu Jankej, kotrejuž kaž tež Hercze hylsy we woczach stejachu, ruku a wotendze.

Wonkach bësche rjenje. Stwórbba krañijesche ho w najrjenschej pschcze a semja hlyschczesche ho psches blónežne pruhi w skothym hlyschczu. Nasdala jenož hrožesche czmowa mróczel se straschnym njewjedrom. Wo jstwje naschego bura nowopak knježesche nětcole tylchnoscz a sruđoba a sa dalischu pschichod jenož nadzachu ho styskue wutroby lepschego čaža. Khwila sanđze a Janek khwatasche s mlođim brunaczkomaj na polo. Horze a palaze bëchu blónežne pruhi, tužnota stajne pschiberasche a čorne mróczele walachu ho pschezo bliže. Na wsczech polach dželachu pilni žijenžy. Kóždy khwatasche, njedžiwajo horzoth a potu. S dobowm bë mózny hrimot hlyschecz. Wicher ho sbéha a palazy blýsk hižo lëta s wulkim prasktom. Se hylnym deschczom smeschane krupy pschedaduja. Sda ho, jako dyrbjala stwórbba žama rospadnycz. Blédy kaž kmjercz steji bur w dworje a hlađa a čaka styskne, hacž luby Janek hischcze njejedze. Hižo ho dwaj wosaj wokoło brózneje sawinjetaj, dželaczerjo khwataju pod třechu, so bychu tola někak hischcze straschnemu njewjedru čezli. S bojosežu bur widzi, so tu brunaczaj hischcze njejistaj. Pschezo hórschi je strach, pschezo mózniſche hrimanje, pschezo wjestsche padaju kupy. Duž pschihna plakajo blužobna džowlka s pola a schkreczesche: „Janek staj ho konjej sploschiloi!“ — Burej ho seznje; koleni jemu khablatej a tschepotatej, ledma móže do khéze dñicž. Hertu wuhladawshi, se hylami we woczomaj wuraſy w kmjertnym styku: „Herta, proſch ja miſe a sa naju hynu!“

Duž s dobowm wježolky, hdyz tež zyle pschemokljeny, saſtupi Janek. Koho pač džerži tak twjerdze ja ruku, koho czechne tak radostny sa žobu do jstwy? Šnejesa fararja, kiž bësche tu rano hižo pobyl. Herta njewidži s wježolosežu nikoho, dyžli hwojeho Janka, kotrehož wutrobiye koſchi połna maczernyej luboſcze. Bur pač hischcze stejo njewé, hacž kmě tajkemu džiwej wo prawdze wericz. Kac moħl jemu tón muž hdz wodacž, kotrehož je tak hluhoko ſranil?! Kac moħl runje wón lubowaneho Janka je kmjertneho stracha wumóz?! Hischcze njewidži a njeſaczuje wón luboſcze, kotaž ho jemu s woczow fararja tak pscheczelne napschecžiwo kmecži. Wón ſebi džiwo njewé wuklaſcž, kiž je ho tu ſtał, domiž jemu farar jón njewuładž. „Wy widziež“, tak wón pocza, „so dyrbju ja dženža tola skonežne hischcze wasch hóſcž bycž. Bësche drje mi rano hižo tak. Ruije domoj jéđzech, jako njewjedro wudri. Esam mój starý konik pocza, jako kupy hylneje padachu, ſtaſacž a čéſacž, tola pač jeho boryň ſmerowach. Ledma bësche ho mi to radžilo, jako waschej brunaczej džiwej a sploschenaj pschihnashtaj. Móžach ho rucze hischcze do pueža stupicž a naſtrženaj konjej idžeržecž. Esym wſchak žam burski hyn, duž derje wém s konjemi wobkhadžowacž!“ —

„Herta, hyn hylschala, je žam burski hyn, dha drje tež mi stařemu burej čim předy woda“, ſawola wježelý bur a sciczi s džeczažej radoſcu fararzej ruku.

Dawno hyn wam wodał, luby pschecželo, wſchitko je ſapomnjenc, ſeſnali pač hyn ho hakle w tutej hodžinje.“ „Tak je prawje, ſawyska bur, „pschimacze moju ruku nětcole tak twjerdze kaž předy konjej. Męžli ſebi, so by uam tež starý knies farar wodał, hdz by naš wježolych hromadže widžał. Herta, luba Herta a Janek, luby hynko, radujtaž ho s nami. Hoſežinu chzemy hotowacž, jako by žane njewjedro njepobylo; žaneho huzoda, žaneho bura je wžy njecham parowacž. Wém ja tola, so je dženža naſbožowniſchi džen mojego žiwenja.“ —

Dawno je ho njebyo ſažo wujažnilo. S nowa kmecža ho wježhi módrych horow w žehliwym purpurje. Kóžde ſopjeschko ſyboli ho psches blónežne pruhi w krañnym hlyschczu. Džen ſakhadža a wježor ho pschiblizuje. Męžacž ſhécži s czechna na měralacžnu ſemju, pschede wſhem pač ſežele milo ſhwétko do jeneho doma, w kotrejž wſtanie a wježelosež knježi, hdzež ſtarſchaj ho ſradujetaž nad lubym hynom, hdzež ho pschi hoſežinje s nowa kmecžen měra mjes fararjom a wožadu, ſhwedžen měra mjes pschecželi a huzodami ſhycieſeſe.

Wſchelake s bliska a s daloka.

Njedželu jako dopomjeniſkim dnju na wutupjenje města Jerusalema ho kollektu ſa miſionſtwo mjes židami w Salskej hromadžuje. Džel pschipadnje Jerusalenskemu towarzſtu, kotrež ho ſa evangeli-

jich w ſklubjenym kraju ſtara. My lubych čitarjow proſhym wohath dar ſa tón ſtuk miſionſtwo mjes židami, ſo by něhdj wuſwoleny ſud hwojeho Mlečiaža namakal, kotrehož je něhdj ſaſtorčil. Miſionſtwo trjeba wjelskich ſredkow, dokež ſažo dweju miſionarow wuvuežiež dawa. Towařſtu je w ſanđzenym ležje 1462 hr. wjazhy wudawkow hacž dokhodow mělo. Duž poſožmy do Božeho kaſcheža wohath dar ſa tón ſhwjath ſtuk!

— Něchtio ſpodžiwe a žadne pschinjeſeſu Nowiny ſanđzenu ſobotu. W měſežu Budyschinje, kotrež ma psches 26,000 wohydlerjow, ſa zyh thdžen ani jena wožoba wumrjela njeje. To ſo wěſeſe ſa dolhi čaž ſtaſo njeje.

— S nowa ho czi ſapalerjo, kotsiž psched někotrymi měžazamii naſchu krajinu do njeměra ſtajachu, hibaja. W Halschtrowje ſtej ſo 22. julija ſublo a khéža ſ bróznu wotpaliſej. W tym ſamym čažku paleſche ho w 10 mjeniſchinow ſvalenej wžy Rehnsdorf. Žov ſo iž domſte a brózna wotpaliſchtej.

— Kac khéſſe móže njeſbože na člowjeka a ſwójbu pschiūcž, dopofaſa ſrudna powiſeſz, kotaž pschiūdze ſ Zetowa pola Wósporka. W nožy ſahrodník Neumann na dobo roſom ſhubi. S widłami wſchitko w domje roſbi. Žonu nuſowasche, ſo dyrbjefſe hodžiny dolho pacžerje ſpěwacž, potom džesche na lubju ſchłodu cžinicž. Žona bë mjes tym čekla. Wón dale ſakhadžesche a ſe ſekeru wokoło ſebje bijesche, ſo ſebi nichtó njeſwéri, jemu bliſko pschiūcž. Ma dobo ſ brózneje woheň wudri. Neumann, kiž bëſche woheň ſapasił, pschi wóhnju kónz wſa. Tego čežlo ſpalene ſ roſpadankow wuczczechu. Žně buchu wopor wóhnja, hdyz móžesche ho tež ſlot wukhowacž. Tež ſuſhodna brózne ſo ſapali a ſanicži.

— S Praſkowa. Šanđzenu njedželu, 27. julija, bë ſa khéſſa rja Nowaka w Praſkowje a jeho mandželſku rodž. Bſchidriches ſ Konez žadny džen ſketho kwoža pschijschol. Wſchě džecži a wiele džecžidžecži bëchu ho ſ džela ſ dalscheje zuſby ſeſhli, ſo bychu na ſbožu lubowaneju ſtarſchaju wutrobiye džel brali. Jenož jena džonka, ſiž bë tutón džen wožebje wožakowaſa a ho do pređka na njón ſradowaſa, jón wjazhy ſobu njeſhwjecžesche, dokež bu ſanđzenu naſhymu po Božej woli, wóžom ſyrotow ſawostajnyschi, ſe kmjerežu wotwołana. — Hdyz bëchu džakowne džecži a džecžidžecži ſtarſchaju ſe wſchelakini, rjanymi darami ſwježelile, bu jinmaj tež hischcze w mjenje evangelsko-lutherskeho krajneho konſistorſtu pschihna ſerbſka biblija ſ wutrobiymy pschecžemi dalscheheho Božeho žvhuowanja pschedodata. Jubilaraj wopofaſaſtaj ſwoju džakownoſcž ſ Bohu ſi bohathym darom ſa ſhwjate miſionſtwo. Spožecž Boža miloſcž lubymaj ſtarſchimaj po wiele džele a próžn žiwenja hischcze dolhi, ſhétly a psches džakowni luboſcž džecži pořenjennym ſwſatok a wježor!

— Wohydlerſtwo w Salskej po wěruwujacžu ho něhdje tak roſdželi po prozentach: Evangelſko-lutherskych wohydlerjow je 94,11 prozentow, romſko-katholſkych 4,68, reformirſkych 9,38, židowſkych 0,29. Šytk pschiūdze na ſekty, kotrež ſu jara roſtle, ſo bëſche jich pschi požlednim ludlicženju 22,000 (w ležje 1832 jenož 39).

— Sažo je ho džen ſa krónowanje jendželſkeho krala poſtajil, a to džen 9. augusta, hacžrunje je kral hischcze khétro czeſpjaž. Duž móže lóhko móžno bycž, ſo ho krónowanje ſažo w požlednim wokomiljenju wotſoreži. To je, kaž by wožebity wožiud na tymle krónowanju ležał, netko, hdyz chzchuhu ſendželſeženjo ſ wylſanym ſobu ſhycieſeſe, ſo ſu tu njeprawu wójnu pschecžiwo Buram dobyli.

Dalishe dobrowolne daru ſa wbohe armeniſſe ſyrotu:

K. ſ B.	3 hr. — np.
M. ſ P. (Džakowny ſižowý dar)	5 " — "

Hromadže: 8 hr. — np.

W mjenje wbohich ſyrotow wutrobiy džak.

Gólez, redaktor.

„Pomhaj Bóh“ njeje jenož pola knjeſow duchownych, ale tež we wſchěch pschecžedawaniach „Sserb. Nowin“ na wſach a w Budyschinje doſtacž. Na ſchitwórcz lěta placži wón 40 np., jenotliwe cžiſla ſo ſa 4 np. pschedawaju.